

Nemunas

Nr. 34
(122-563)

2006 m.
spalis
5-11 d.

Kaina 2,50 Lt

KAUNO KULTŪROS IR MENO SAVAITRAŠTIS

Apie mokyklą nenuobodžiai

RŪTA OSTROVSKAJA

Kauno apskrities pedagoginiame muziejuje veikia nauja ekspozicija „Iš amžių glūdumos į mus“. Kad nepasiklystumėte ilgoje ir įvairialypėje Lietuvos mokyklų istorijoje, ji padalyta į tris dalis, esančias atskirose salėse.

Pirmoji, seniausio laikotarpio salė, kurios koloritas primena senus rankraščius ir dokumentus, tarsi grąžina mus į tą Lietuvos istorijos tarpinį, kai tuometėje LDK XIII-XIV a. buvo steigiamos pirmosios mokyklos, kai permainingame Lietuvos istorinių aplinkybių fone daugiau nei šešis šimtmečius plėtojosi visa švietimo sistema. Įdomūs autentiški eksponatai: minėto laikotarpio vadovėliai, mokinių sąsiuviniai, rašalinės, mokyklinis varpelis ir kiti daiktai lankytojus trumpam panardins į Lietuvos mokyklų praeitį. Už stiklo sudėtos senos autentiškos knygos, prie kurių dėl ilgaamžiškumo jau negalima liesti eliniam žiūrovui, dar kartą atgyja projekciniuose vaizduose salės lubose. Būtent šios projekcijos ir užbaigia subtilią salės vizualinį sprendimą, sukuria nesibaigiančio judėjimo įspūdį. O kad nors trumpam pasijustumėte XIX a. mokinio kailyje, galėsite prisėsti ir pabandyti savo ranka rašyti ant grifelinės lentelės. Norintiesiems išsamiau susipažinti su šioje salėje pateikta medžiaga, padės ir kompiuteris, jo ekrane galėsite dar kartą pamatyti sudominusius eksponatus.

Antrojoje salėje – jau artimesni laikai. Tai ekspozicijos dalis, pristatanti Lietuvos mokyklą 1904-1940 m.; būtent čia interaktyvumo koncepcijos pritaikymo idėja pradeda skleistis

Viena iš ekspozicijos salių.

Skirmantės VAITKEVIČIŪTĖS nuotrauka

naujais aspektais. Šioji muziejaus salė primena savotišką laboratoriją, kurioje gausu biologijos, fizikos, geografijos ir kitų mokslų mįsles padedančių įspėti prietaisų. Visiems ekspozicijoms lankytojams, skirtingai nei daugumoje Lietuvos muziejų, bus galima ir patiesiems atsiverti daugybę mažų stalčių, kuriuose jie ataras pačių įdomiausių pristatomo laikotarpio eksponatų: pažymių knygelių, moksleivių užrašų ir t. t. O vėliau galėsite pažaisti ir su stereoskopais, sukuriančiais erdvinio vaizdo iliuziją. Besidomintiesiems šio laiko moksleivių, studentų madomis, turėtų būti įdomi vizualinė medžiaga pateikianti uniformų modelius. Apžiūrėję antrąją ekspozicijos salę, palyginkite savo ir jų mokyklinę aplinką. Nustebsite. Čia, kaip ir prieš tai aplankytoje, jums prireikus vėl talkins kompiuteris. Šios salės apivaldinimas skiriasi nuo pirmo-

sios. Aukštinė šilta šviesa, buvusi pirmojoje salėje pakinta, skaidriai atsimuša į metalo paviršius, sužadindama žiūrovo dėmesį, o tiktis ir sal-

tos mažos aparatų detalės atspindi technikos amžiaus raidą.

Trečioji ekspozicijos dalis, pastutinioji salė, pristato jau visai nesena Lietuvos mokyklų raidos tarpinį nuo 1940 iki 1990 m. Penki dešimtmečiai, kurių metu lietuviška švietimo sistema dėl politinių aplinkybių buvo padalyta tarsi į dvi dalis, taikliai atskleista erdvės padalijimu. Simbolinė pertvara, kurios abiejose pusėse gausu durelių ir stalčių, puikiai reprezentuoja šių dešimtmečių mokymo įstaigų dvysią. Daugelis ekspozicijos lankytojų atvėrę dureles ar ištraukę stalčių tikrai prisimins mokykloje praleistus metus. Itin taiklus salei apipavidalinti pasirinktas koloritas, už durelių paslėptų eksponatų „atradimo džiaugsmas“ tarsi panardina muziejaus lankytoją į aptariamąjį laikotarpį, kurio ir baigiama naujai parengta ekspozicija. Skirtingai nei kitose salėse, eksponatai patalpinti erdmėje su duksliu juodu, pilku ir baltu paviršiumi. Monochrominių spalvų ir jas praplėšiančios raudonos, o

priešingoje ekspozicijos pusėje – geltonos, žalios ir raudonos spalvų blyksniai tik dar smarkiau pabrėžia dviejų ideologijų konfrontaciją, kurios poveikį patyrė daugelis mūsų.

Tačiau tai dar ne viskas. Kauno apskrities pedagoginiame muziejuje lankytojai ant žaismingų spalvotų pampšų gali ramiai įsitaisyti nedidelėje salėje, kuri skirta papildomos vizualinės medžiagos peržiūroms ar diskusijoms. Be to, yra dar viena, jau didesnė salė, skirta renginiams. Pirmame patalpoje aukšte įrengtas šio muziejaus įkūrėjo, žymaus pedagogo Vinco Ruzgo (1890-1972) memorialinis kambarys.

Seną kinų patarlę sako: „Pasakyk – ir aš pamiršiu. Parodyk – ir aš prisiminsiu“. Tad norėdami ne tik išgirsti, bet ir pamatyti, esate maloniai kviečiami pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 11 iki 18 val., o penktadieniais – nuo 11 iki 16.45 val. trumpam „pabėgti“ iš pamokų ar paviršiumi. Monochrominių spalvų ir jas praplėšiančios raudonos, o

Spalis 9 d., pirmadienį, 18 val.

Rašytojų klube (K. Sirvydo g. 6, Vilniuje) rašytojo Danieliaus Mušinsko novelių rinktinės „Kalno saugotojas“ pristatymas. Dalyvauja knygos autorius Danielius Mušinskas, rašytojai Juozas Aputis, Algimantas Zurbas, literatūrologė Jūratė Sprindytė, leidyklos „Homo liber“ direktorius Vilius Gužauskas.

Spalis 10 d., antradienį, 13.30 val.
Zarasų „Ažuolo“ gimnazijoje ir 16 val.
Zarasų rajono Antazavės vaikų globos namuose literatūros renginiai iš ciklo „Atverstos knygos puslapiai“. Dalyvauja rašytojas Juozas Aputis, literatūrologas Petras Bražėnas.

Spalis 11 d., trečiadienį, 18 val.

RAŠYTOJŲ KLUBAS

Rašytojų klube (K. Sirvydo g. 6, Vilniuje) literatūros ir muzikos vakaras „Likimo ir kūrybos raktai“, skirtas rašytojo Kazio Inčičiaus 100-osioms gimimo metinėms. Dalyvauja literatūros tyrinėtojos Aušra Martišiūtė, Donata Mitaitė, rašytojas Rimantas Vanagas, aktorai Petras Venslovas, Rimantas Bagdzevičius, knygos „Prisimini-

mai apie Kazį Inčičių“ sudarytoja Audronė Berezauskienė, pianistė Birutė Vaičiūnaitė.

Spalis 12 d., ketvirtadienį, 15 val. Šilalės rajono Pajūrio vaikų globos namuose ir **17.30 val.** Šilutės F. Bajoraičio viešojoje bibliotekoje literatūros renginiai iš ciklo „Atverstos knygos puslapiai“. Dalyvauja rašytoja Laura Sintija Černiauskaitė, literatūrologas Regimantas Tamoliūnas.

Nuo **spalio 4 d.** Rašytojų klube veikia dailininkės Giedrės Bulotaitės-Jurkinių tapybos paroda.

Smulkesnė informacija tel.: 2629627, 2617727; el. paštas: rasytojklubas@aiva.lt